

erkjendt, at denne Sag rettest burde være Administrationens, maa jeg benægte Rigtigheden af. Jeg veed ikke, hvilken bestemt Udtalelse, eller hvilket bestemt Tilfælde den høitærede Minister sigter til, jeg mindes ikke noget Saa dant; men derimod mindes jeg meget bestemt Udtalelser og Forhandlinger her i Folkethinget, hvor det saavel fra Thingets som fra Ministerens Side er blevet udtalt som naturligt og ønskeligt, at Lovgivningsmagtens Berettigelse i dette Spørgsmaal maatte blive hævdet. Jeg maa maastee tilføie den lille Slutningsbemærkning, at det ikke alene er her i Landet, at vægtige Stemmer have udtalt sig for, at denne Sag bør høre under Lovgivningen; det er vistnok i den største Deel af de fleste andre Lande erkjendt, at Lovgivningsmagten her er den Berettigede. Jeg vil tillade mig at anføre et Par Exempler, jeg i Diebliffet erindrer. I Norge, som jo er det Land, der staaer i meest Slægtskabs- og Lighedsforshold til os med Hensyn til vor politiske Samfundsudvikling, er den lovgivende Magts Berettigelse i denne Retning absolut anerkjendt, ja den er endog saa anerkjendt saaledes, at den lovgivende Magt ikke alene giver sig af med Grundtrækkene, med de store Hovedprinciper, som det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds omtalte, men ogsaa i høi Grad med Detaillen; hvis jeg ikke mindes feil, er der en Lov af 7de April 1857 eller 58, der gaaer ud paa at affaffe tydst Stil til Forbringerne til at faae Udgang til Universitetet. Dette er i høi Grad at gaae ind i Detaillen, det er at gaae meget videre, end enten det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds eller jeg har paastaet. I Sverrig, hvor Lovgivningen jo er ganske anderledes ordnet end her, ibet man der i Reglen ikke bruger den Form, at Forslag forelægges for Rigsdagen og vedtages i samme Form, som de forelægges, og derpaa stadfæstes i samme Form, som de ere vedtagne, men hvor der i flere Grene af Forvaltningen stee Indstillinger i Skrivelser fra Stænderne til Kongen, og derefter udsærdiges Anordninger, er Underviisningsspørgsmaalet gjentagne Gange blevet forhandlet, og der er paa Grund af Forhandlinger og Beslutninger og derefter affattede Skrivelser til Kongen gjort indgribende For-

andringer i Underviisningen; paa saadanne Forhandlinger er den sidste Reform af 1859 baseret. Ja, der er paa den aller sidste Rigsdag discuteret Spørgsmaal, der i høieste Grad vedrørte Enkeltheder, saaledes Spørgsmaalet om, hvorvidt Græft skulde udelades eller optages som frit Fag i de lærde Skoler. Maa jeg dertil føie et tredie Exempel, nemlig fra Frankrig, hvis Underviisningsplan, der er fastsat ved en Lov af Mars 1850, blev forhandlet i Nationalforsamlingen og vedtagen Ord til andet, saaledes som den udkom som Lov.

P. Olsen: Jeg ønsker at anbefale de Endringsforslag, der er stillet af Udvalgets Mindretal under Nr. 31, og som gaaer ud paa at forandre Ordene „Statskassens Tilskud“ til „Seminariefondens Capitalformue“. Naar jeg gjør dette, er det visseelig ikke, fordi jeg, som den ærede Minister udtalte, ønsker, at Seminariefonden skal spise sig selv op, men fordi jeg troer, at vi ere komne til et Punkt, hvor der fra den bevilgende Myndigheds Side maa udtales et alvorligt Ord, maa gives et alvorligt Fingerpeg til, at der maa foregaae Forandringer ved Statsseminarierne, ibet der er gode Tegn til, at disse snart kunne blive overflødige. Det maa nemlig erkjendes for rigtigt, at Staten ikke bør sætte sig i Spidsen for at tilvirke Barer, som kunne erholdes paa anden Maade. Jeg kan i det Hele taget henholde mig til, hvad den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti) sagde; og skal derfor fatte mig ganske kort. Den ærede Minister haabede at blive forstaaet for en Sammenligning mellem Statsseminarierne og de private Seminarier, og jeg skal ikke komme ind paa en saadan, saameget mere som jeg erkjender, at den eneste Maade, hvorpaa en Sammenligning bedst og practist kan foretages, er den, som blev antydet af den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 2den Valgkreds, nemlig at man lader de private Seminarier og Statsseminarierne examinere af en fælles Examenscommission; det vil da vise sig, hvem af dem, der bedst svarer til, hvad man antager for det Dette. Jeg skal hertil kun føie, at den private Underviisning ingenlunde frygter denne Concurrence. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds